

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1331 van 5 juli 2016
in de zaak 1213/0494/A/6/0458

In zake:

1. de heer **Georges A.J.M.G. CORNET d'Elzjus**
2. de heer **Paul J.J.M.G. CORNET d'Elzjus**
3. mevrouw **Christine F.M.G. CORNET d'Elzjus**
4. de heer **François P.M.G. CORNET d'Elzjus**
5. de bvba **AGRO ECO BRABANT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Jan BOUCKAERT en Bastiaan SCHELSTRAETE
kantoor houdende te 1000 Brussel, Loksumstraat 25
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Philippe Declercq
kantoor houdende te 3000 Leuven, J.P. Minckelersstraat 33
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen-
de partij:*

de cvba **ECOPOWER**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
de heren Leo KERKSTOEL en Steven DELEERSNYDER
kantoor houdende te 3018 Wijgmaal, Vaartdijk 3, bus 202
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 26 maart 2013, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant, van 6 februari 2013 waarbij aan de tussenkomen- de partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de bouw van vier windturbines.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 1730 Asse, Z5 Mollem ZN en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie B, nummers 199G, 220B, 225S, 225T, 236C, 255G, 256G.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomenende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 18 maart 2014 in de eerste kamer, waar de zaak in beraad werd genomen.

Met een beschikking van 30 maart 2016 heeft de voorzitter van de Raad het beroep vervolgens toegewezen aan de zesde kamer.

Met een tussenarrest van 6 april 2016 heeft de voorzitter van de zesde kamer de debatten heropend teneinde de behandeling van het beroep te hernemen voor de anders samengestelde kamer.

De partijen zijn opgeroepen om te verschijnen voor de openbare zitting van 26 april 2016, waar de vordering tot vernietiging opnieuw werd behandeld.

Kamervoorzitter Karin DE ROO heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bastiaan SCHELSTRAETE die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Philippe DECLERCQ die verschijnt voor de verwerende partij en de heer Steven DELEERSNYDER die verschijnt voor de tussenkomenende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De cvba ECOPOWER verzoekt met een aangetekende brief van 16 mei 2013 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de eerste kamer heeft de tussenkomenende partij met een beschikking van 7 juni 2013 toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

Op 13 juli 2012 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomenende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de bouw van vier windturbines met een normaal vermogen van maximaal 3400 kW per windturbine, een maximale tiphoogte van 150m en een rotordiameter van maximaal 114m”*.

De percelen zijn, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgesteld gewestplan ‘Halle – Vilvoorde - Asse’ gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch in een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 oktober tot en met 5 november 2012, dienen de verzoekende partijen elk een bezwaarschrift in.

Het Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaams Brabant adviseert voorwaardelijk gunstig op 17 oktober 2012.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling, adviseert ongunstig op 15 oktober 2012.

De verwerende partij beslist op 6 februari 2013 als volgt een stedenbouwkundige vergunning te verlenen:

“ ...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG / RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

De inplanting gebeurt volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 maart 1977, in agrarisch gebied.

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag strijdt met het geldend voorschrift want windturbines zijn niet in overeenstemming met de bestemming agrarisch gebied.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Ingevolge artikel 4.4.9. §1 van de Vlaamse Codex mag het verlenende bestuursorgaan bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning in een gebied dat sorteert onder de voorschriften van een gewestplan, afwijken van de bestemmingsvoorschriften, indien het aangevraagde kan vergund worden op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen, vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Artikel 4.4.9. §2 stelt dat voor de toepassing van §1, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een gewestplan alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vernield wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7,4,13, eerste lid, of in de concordantielijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 7,4,13, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan die concordanties verfijnen en bepalen voor welke bestemmingsvoorschriften van de gewestplannen geen vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bestaat.

Categorie van gebiedsaanduiding 4 – Landbouw stelt als volgt:

"Voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, zijn de volgende werken, handelingen en wijzigingen eveneens toegelaten:

- aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de

uitbating(smogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd."

...

EXTERNE ADVIEZEN

Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant gaf op 17 oktober 2012 een voorwaardelijk gunstig advies: "Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant heeft bovenvermelde adviesaanvraag ontvangen op 20 september 2012. Overeenkomstig de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening beschikt Onroerend Erfgoed over een periode van 30 dagen na ontvangst van het volledig dossier om een gemotiveerd advies uit te brengen.

...

ADVIES

LANDSCHAPPEN

Rekening houdend met bovenstaande vaststellingen en argumenten kan Onroerend Erfgoed afdeling Vlaams-Brabant, deze aanvraag slechts positief evalueren indien de inplanting van de turbines zoals hierboven vermeld gewijzigd worden.

ARCHEOLOGIE

Indien de vergunningverlenende instantie voorbijgaat aan het advies landschappen dient een archeologisch vooronderzoek eventueel gevolgd door een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd op alle percelen onderwerp van deze vergunningsaanvraag.

Duurzame Landbouwontwikkeling bracht op 19 oktober 2012 het volgende advies uit:

"Na onderzoek verleent de afdeling een ongunstig advies:

- De voorgelegde aanvraag heeft betrekking tot de oprichting van 4 windturbines die gesitueerd zijn in agrarisch gebied nabij industriegebied.
- Na plaatsbezoek moet de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling vast stellen dat op het betrokken industriegebied volgende percelen momenteel onbebouwd zijn: 191c2 en d2,258t, 258c5, 258 r5, 251c, 259f, 228f, 228z,...
- De betrokken omzendbrief stelt dat in eerste instantie industriegebieden in aanmerking komen voor het inplanten van windturbines, in tweede instantie agrarisch gebied, aansluitend bij lijnelementen van enige omvang. De versnippering van het agrarisch gebied voor de inplanting van dergelijke windturbines kan niet aanvaard worden, gelet op het feit dat het industriegebied voldoende onbebouwde ruimte bevat en windturbines en hun permanente werkplatformen perfect combineerbaar zijn met bvb parkeergelegenheid, stapelplaats,...
- De voorgestelde inplantingen in actief gebruikte landbouwpercelen leiden tot versnippering van de percelen, beïnvloeden de bewerkbaarheid van de percelen negatief en nemen verhoudingsgewijs veel ruimte in door permanente werkplatformen die voor het agrarisch gebruik geen enkele waarde hebben.
- Gelet op de aard en de ligging is er uit landbouwkundig standpunt ernstig bezwaar tegen de voorgestelde werken

De VMM verklaarde op 19 oktober 2012, wegens de gewijzigde regelgeving m.b.t. de watertoets, niet meer bevoegd te zijn voor het verlenen van advies;

De dienst waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant verleende op 17 oktober 2012 een voorwaardelijk gunstig advies. De aanvraag moet voldoen aan de provinciale stedenbouwkundige verordening inzake afkoppeling van hemelwater afkomstig van dakvlakken en van verharde oppervlakten. Een verdere bespreking hiervan volgt bij het onderdeel WATERTOETS.

De Interdepartementale Windwerkgroep verstrekke op 28 januari 2013 een gunstig advies.

De FOD Luchtvaart bracht 2 adviezen uit, Zij wijst er uitdrukkelijk op dat enkel het recentste advies van 19 december 2012 kan worden weerhouden. Ingevolge een hierin vervat nieuw ingewonnen advies wordt het oprichten van windturbine 2 alsnog aanvaard. In het gunstig advies wordt gevraagd voorafgaandelijk aan de werken een aantal instanties te contacteren.

Evaluatie externe adviezen:

Het advies van Onroerend Erfgoed stelt dat in eerste plaats moet gezocht worden naar de inplanting van de windturbines in het gebied voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen zelf. Dat moet inderdaad de eerste reflex zijn. Hierbij dient echter in ogenschouw genomen worden dat een dergelijk gebied primordiaal bestemd is voor de inplanting van bedrijven met hun vereiste infrastructuur. De inplanting van windturbines kan bijgevolg enkel overwogen worden als bedrijfsactiviteiten en hun ontwikkeling/uitbreiding niet in het gedrang komen. Bedrijventerreinbeheerders of eigenaars van bedrijfsterreinen kunnen oordelen dat zij hun terrein niet deels wensen vrij te geven voor de oprichting van windturbines. De aanvrager stelt in zijn aanvraagdossier dat de oprichting van windturbines net hierdoor niet mogelijk is.

Bovendien blijkt uit onderzoek dat de er gevestigde transportfirma Dandoy Transports Belgium verschillende opslagruimtes heeft, waarvan met classificatie als Seveso hoge drempel magazijn (categorieën 3, 4.1, 5, 6.1, 8 en 9 Vlare), wat grotere veiligheidsafstanden impliceert en dus op zich inplantingsmogelijkheden voor windturbines in het gebied voor ambachtelijke bedrijven of gebied voor kleine of middelgrote onderneming kan hypothekeken.

Anderzijds stelt het advies dat het streefdoel een regelmatige en geritmeerde opstelling, parallel aan de lijninfrastructuur is en dat bij de aanvraag geen echte kwalitatieve lijnopstelling wordt bekomen.

Gezien de grillige vorm van het ambachtelijk gebied, de nabijheid van de oostelijk gelegen hoogspanningsleidingen en de daaraan gekoppelde veiligheidsafstanden én de vereiste afstanden tot woningen in de omgeving is het in huidige context niet realistisch uitdrukkelijk te willen streven naar een lijninplantingsmodel. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het bovendien geenszins een gegeven dat lijn- en rasterinvullingswijzen absoluut zijn. Zij zijn wel te verkiezen doch geen uitsluitingscriterium an sich.

De ruimtelijke evaluatie wordt verderop nader weergegeven.

Het landschappelijk bezwaar wordt niet weerhouden.

De voorwaarden m.b.t. het archeologisch aspect (zie AFWEGING vanuit de discipline archeologie), worden, omwille van het bindend karakter, wel aan de stedenbouwkundige vergunning gekoppeld.

De aangesneden landbouwpercelen situeren zich vlakbij de industriezone IZ5 en bestaande wegenis. Het aansnijden van agrarisch gebied wordt hierdoor tot een minimum herleid. De argumentatie waarom in huidige consternatie niet ingeplant kan worden in de IZ5 werd reeds gegeven. Het ongunstig advies van Duurzame Landbouwonwikkeling wordt bijgevolg niet weerhouden.

HET OPENBAAR ONDERZOEK

...

Het openbaar onderzoek te Asse gaf aanleiding tot het indienen van 7 bezwaren.

Vijf identieke bezwaren betreffen rechtstreekse omwonenden. Deze stellen dat de inplanting van één van de turbines slechts op 140 m van de Terheidenboshoeve gebeurt. Deze hoeve zou thans gerenoveerd worden om te kunnen verhuren voor residentieel gebruik. De hoeve werd bewoond tot juni 2012.

Het eerste bezwaarschrift betreft een ongemotiveerd bezwaar wegens geluidshinder, zichthinder en minwaarde van zijn domein.

Een ander bezwaarschrift geeft aan dat:

- Er een visuele belasting en aantasting van het landschap ontstaat;*
- De gehanteerde afstandsregel van 250 m tot woningen, gezien de veel grotere te respecteren afstanden bij andere landen, een belachelijke parameter is;*
- Er slagschaduw veroorzaakt wordt;*
- Het plaatsen van windturbines kortbij woningen ernstige gevolgen voor de gezondheid heeft;*
- Er een reëel gevaar voor ijsafworp is;*
- De communicatie beperkt gevoerd werd.*

De gemeente evalueert de bezwaren als volgt:

- De windturbines worden clustergewijs opgesteld aan de rand van het industriegebied langs bovengrondse lijninfrastructuur (steenweg en hoogspanningsleidingen) zoals opgenomen in de omzendbrief EME/20006/01-R0/2006/02*
- Overeenkomstig dezelfde omzendbrief mag men ervan uitgaan dat wanneer de dichtstbijzijnde woning of het dichtstbijzijnde woongebied zich bevinden op een afstand van meer dan 250 m van de windturbinemast de hinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt kan worden. De masthoogte en rotordiameter van de windturbine zal maximaal 104 m bedragen;*
- De dichtstbijzijnde woningen van Waarbeek, Velm en Bollebek liggen op meer dan 500 m van de windturbines (norm volgens omzendbrief bedraagt minstens 250 m) uitgezonderd de hoeve Terheidenbos. De windturbines worden aangepast (reduced noise mode) zodat het brongeluid gereduceerd wordt en de nieuwe Vlare-normen overal gerespecteerd worden, ook voor de hoeve;*
- De slagschaduwmodule wordt zo ingesteld dat ook voor alle bedrijven waar mogelijk hinder voor werknemers kan bestaan, de slagschaduw beperkt blijft;*
- De windmolens voldoen aan alle geldende veiligheidsnormen en beschikken over een ijsdetectiesysteem zodat ze stilgezet worden op ogenblikken dat er ijsvorming op de wieken is;*
- Op 27 juni 2012 werd een informatievergadering gehouden voor de bewoners en op 28 juni 2012 voor de bedrijven.*

Evaluatie van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar:

- De inplantingslocatie van de windturbines is gebaseerd op het vanuit ruimtelijk oogpunt na te leven bundelingsprincipe. De IZ en de hoogspanningsleiding zijn beiden sterke landschapsbepalende infrastructuren waarbij de windturbines worden aangetakt. Zoals verder zal blijken wordt de inplanting ruimtelijk aanvaardbaar geacht;*
- Geluidshinder en slagschaduw, gerelateerd aan te respecteren afstanden tot gebouwen, zijn aspecten die onderwerp maken van evaluatie in de milieuvergunningsprocedure;*
- Veiligheid is uiteraard een belangrijk gegeven, ook wat de ruimtelijke ordening betreft. Vele veiligheidsrisico's (ongevallenscenario's en bijhorende schadeafstanden, faalfrequenties van ongevalsscenario's, bepalingen en evaluaties van externe risico's van windturbines, e.d....) worden in het kader van de milieuvergunningsprocedure beoordeeld. Ten behoeve van het inschatten van de veiligheidsrisico's heeft de aanvrager een veiligheidsstudie laten opmaken, gevoegd bij het aanvraagdossier;*

- Het wettelijk opgelegde openbaar onderzoek werd correct gehouden én er werd tweemaal een infoavond georganiseerd.

Gezien het voorgaande worden de bezwaren niet weerhouden.

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De geplande windturbines bevinden zich in de deelgemeente Mollem rondom de industriezone (IZ5). Windturbine 1 en 2 bevinden zich te noorden van de IZ5, windturbine 3 en 4 ten zuiden ervan.

De 4 windturbines hebben een masthoogte van 98 m en een wiekdiameter van 104 m. De maximale hoogte bedraagt 150 m. De mast wordt onderaan groen, graderend hogerop naar wit toe, ingekleurd.

Vóór de windturbines, al dan niet bereikbaar via een nieuw aan te leggen 5 m brede steenslagverharde weg, wordt een 28 m brede steenslagverharde kraanplaats voorzien, waar nabij de turbine een 4,5 m lange, 2,5 m brede en 2 m hoge aansluitcabine wordt geplaatst. Deze krijgt een grijsgroen neutrale kleur.

...

MER-SCREENING

Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I van het Project-m.e.r.-besluit, maar wel op de lijst gevoegd als bijlage II van de Europese richtlijn 85/337/EEG. Bijgevolg dient de vergunningverlenende overheid de aanvraag te screenen.

Een screening houdt in dat nagegaan wordt of het project, in het licht van zijn concrete kenmerken, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet een milieueffectrapport worden opgemaakt.

De aanvraag is gelegen te Mollem (Asse). Het gevraagde kadert binnen een project voor hernieuwbare energie.

Huidige aanvraag beoogt het oprichten van vier windturbines aansluitend ingeplant bij een bestaand reeds aangesneden industriegebied.

Zowat elk project heeft milieueffecten. Enkel voor de projecten met aanzienlijke milieueffecten moet een milieueffectrapport worden opgemaakt. Rekening houdend met de aard van het project, de ruimtelijke context en de relatie tot de omgeving, waarbij geen aanzienlijke effecten op kwetsbare gebieden te verwachten zijn, kan geconcludeerd worden dat er ten gevolge van het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De basis voor een verantwoorde inplantingswijze is vervat in het bundelingsprincipe. In de eerste plaats moet er gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied. Het niveau en de reikwijdte van de voorzieningen (de schaal en de potentiële hinder van het windturbinepark) moeten in overeenstemming worden gebracht met het belang van de kern of het stedelijk gebied. Het principe van clustering kan met andere woorden niet resulteren in een grootschalig windturbinepark naast een kleine kern (Huidige aanvraag voorziet in de elektriciteitsvoorziening van de helft van de inwoners van Asse, luidens het aanvraagdossier). Tevens dient geopteerd te worden om windturbineparken zoveel mogelijk aan de randen van deze gebieden en aansluitend aan deze gebieden in te planten, zodat de basisbestemming niet in het gedrang komt.

De aanvrager heeft in zijn aanvraagdossier een lokalisatienota opgesteld waarbij de mogelijke effecten ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(mogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten worden beschreven en

geëvalueerd en waarbij kan worden aangesloten. De algemene bestemming van het landbouwgebied wordt niet in het gedrang gebracht door de inplanting van de windturbines die slechts een kleine oppervlakte innemen en de verdere exploitatie van het gebied voor landbouwdoeleinden niet hypothekeren. De ruimtelijke evaluatie wordt verder hieronder weergegeven.

De maximaal 1800 m lange en 650 m brede IZ5 en de HS-leidingen (380 kV en 150 kV tracé) impliceren een landschappelijk sterk structureel ingrijpend gegeven ten oosten van de kern van de gemeente Asse. Het landschap is er noordelijk gekenmerkt door de valleien van de Gerstebeek en Warebeek (met natuurgebied) tussen de IZ5 en Mollem. Op 80 m noordwestelijk strekt zich, langs de Waarbeek (straat), een woongebied met landelijk karakter uit. Verderop in westelijke richting van deze straat komt nog een klein woongebied met landelijk karakter voor, aansluitend bij de kern van de gemeente Asse (op 470 m van de IZ5). De IZ5 paalt deels zuidelijk aan een langwerpig buffergebied, dat op zijn beurt aanleunt bij een natuurgebied met wetenschappelijke waarde, langs de Bollebeekvliet. Westelijk van dit groene gebied bevindt zich een bosgebied bij het Wolfrotkasteel, op 130 m afstand van de IZ5. De voornoemde HS-leidingen lopen in de N-Z richting over de oostelijke zijde van de IZ5. Tussen de voornoemde groengebieden, de IZ5 en de kern van de gemeente Asse strekt zich een klein agrarisch gebied uit. Op 500 m noordoostelijk situeert zich het woongebied met landelijk karakter van Bollegem, op 780 m zuidoostelijk komt het gehucht Kobbegem voor.

In de 'Visienota hernieuwbare energie Asse', zoals weerhouden door de gemeenteraad worden 5 zones vooropgesteld waar de plaatsing van windturbines gewenst is. Huidig project kadert zich in de zone 'Z5 Mollem met inbegrip van de aanpalende nog in te richten voormalige Asphaltco-site'.

ALGEMENE CONCLUSIE

Het project is in overeenstemming met voornoemde uitzonderingsregelgeving van artikel 4.4.9 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en een goede ruimtelijke ordening van de plaats.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

In hun verzoekschrift stellen de eerste vier verzoekende partijen bij de bespreking van hun belang dat zij de blote eigenaars zijn van de hoeve, die onmiddellijk naast het perceel gelegen is waarop één van de vier door de bestreden beslissing vergunde windturbines (WT4) gelegen is. Zij stellen dat “de hinder en nadelen die [zij] ondervinden door de inplanting van de windturbine (WT4), voldoende aannemelijk [zijn] tot staving van hun belang”.

De vijfde verzoekende partij stelt bij de bespreking van haar belang dat zij vruchtgebruiker is van dezelfde hoeve. De hinder en nadelen die zij als rechtspersoon ondervindt als gevolg van de windturbine WT4, volgt volgens de vijfde verzoekende partij uit haar maatschappelijk doel, dat als volgt luidt:

“De vennootschap heeft tot doel, zowel in het buitenland, voor eigen rekening of voor rekening van derden, of door deelname van dezen alle werkzaamheden op het gebied van de land-, tuin- en bosbouw, onder de vorm van alle uitbatingen van grond, weiden, bosbezit, bossen, niet in cultuur gebrachte grond, moerasland en van alle ongebouwde onroerende goederen, voor eigen rekening of voor rekening van derden. Ze mag bovendien deelnemen in de exploitatie van alle gebouwde of ongebouwde onroerende goederen. [...]”

De verzoekende partijen stellen verder dat zij door de inplanting van één van de vier door de bestreden beslissing vergunde windturbines (WT4), visuele hinder, geluidshinder, verlies van beeldbepalend karakter van de hoeve, slagschaduw, waardevermindering en veiligheidsproblemen zullen ondervinden.

2.

De verwerende partij werpt op dat de vier eerste verzoekende partijen niet wonen in de buurt van de inplantingsplaats van deze windturbine of in de hoeve waarvan zij (blote) eigenaar zijn, waardoor zij de door hen vermelde hinder noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks ondergaan.

Uit het maatschappelijk doel van de vijfde verzoekende partij kan volgens de verwerende partij evenmin worden afgeleid dat zij hinder kan ondervinden van de plaatsing van deze windturbine.

De verwerende partij stelt bovendien dat de verzoekende partijen louter theoretische beweringen opwerpen, zonder ze concreet te maken, waardoor de hinder ook niet bewezen is.

3.

De tussenkomende partij repliceert in dezelfde zin als de verwerende partij en voegt hier nog aan toe dat aan de hoeve geen beeldbepalend karakter kan worden toegekend en dat het beeld in de omgeving al wordt bepaald door de aanwezigheid van de industriezone en de hoogspanningsleiding, zodat er dan ook geen sprake kan zijn van verlies van beeldbepalend karakter.

Bovendien kan de windturbine volgens de tussenkomende partij niet leiden tot een waardevermindering van de hoeve omdat de windturbine wordt aangetakt op de rand van het al beeldbepalend industriegebied en aansluitend bij de al beeldbepalende hoogspanningsleiding.

4.

In hun wederantwoordnota gaan de verzoekende partijen in op de replieken van de verwerende partij en de tussenkomende partij en vermelden zij nogmaals de verschillende hinderaspecten.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als belanghebbende derde bij de Raad beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing, maar niet dat deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel moet de verzoekende partij het eventueel bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet omschrijven en tegelijkertijd aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

2.

De verzoekende partijen verschaffen in hun verzoekschrift voldoende gegevens om de Raad toe te laten te beoordelen of ze kunnen beschouwd worden als belanghebbenden, zoals bedoeld in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO. Ze leggen bovendien eigendomstitels voor die overeenstemmen met de uiteenzetting in het verzoekschrift.

De Raad oordeelt dat de inplanting van een windturbine een invloed kan hebben op de waarde van nabijgelegen eigendommen, zodat de verzoekende partijen, respectievelijk als blote eigenaars en vruchtgebruiker, belang hebben om bij de Raad een beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing.

Omwille van de relatief beperkte afstand tussen hun eigendom en de inplantingslocatie van één van de windturbines oordeelt de Raad dat eventuele veiligheidsproblemen ook hinder en nadelen kunnen veroorzaken voor de eigendom van de verzoekende partijen.

3.

De Raad verworpt de excepties van de verwerende partij en de tussenkomende partij en oordeelt dat de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang om bij de Raad beroep in te stellen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen beperken hun belang om bij de Raad beroep in te stellen in hun verzoekschrift tot de hinder die voortvloeit uit één van de vier vergunde windturbines, meer bepaald windturbine WT4.

De verzoekende partijen stellen dat ze gekant zijn tegen de inplanting van de windturbine WT4, waarvan de voet op 193 m van de hoeve van de verzoekende partijen in landbouwgebied wordt gebouwd.

De verzoekende partijen hebben destijds een opstalovereenkomst met de aanvrager gesloten om de inplanting van een windturbine (WT3) op één van hun percelen toe te laten. Echter was op dat ogenblik nog geen sprake van de inplanting van de windturbine (WT4) op de thans voorziene locatie. De verzoekende partijen hebben dan ook op geen enkel ogenblik hun akkoord met de inplanting van windturbine WT4 verleend. Overigens is het sluiten van een overeenkomst niet van die aard om het belang te ontzeggen aan de verzoekende partijen in een latere procedure.

2.

De tussenkomende partij werpt hierover een exceptie van onontvankelijkheid op. Volgens haar kan enkel van het principe van de ondeelbaarheid van de stedenbouwkundige vergunning worden afgeweken wanneer vaststaat dat de verwerende partij afgezien van WT4 voor het overige dezelfde beslissing – namelijk de vergunningverlening voor WT1, WT2 en WT3 – zou hebben genomen. Dit

staat niet vast. In de lokalisatienota die werd gevoegd bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is immers het volgende uiteengezet:

“De grillige vorm van het industriegebied maakt dat, wanneer aansluiting wordt gezocht, automatisch de contour van het gebied wordt gevolgd. Dit resulteert in dit geval in een homogene cluster van vier windturbines, aansluitend bij het industriegebied en aansluitend bij de twee grootschalige hoogspanningslijnen oostelijk.

Om deze homogeniteit te versterken en in de mate van het mogelijke een rasterstructuur te volgen werden, in overleg met Ruimtelijke Ordening Vlaanderen, de afstanden tussen WT 1-2 en WT 3-4 gelijkgesteld.”

De eventuele afsplitsing van WT4 betekent dat de rasterstructuur wordt verlaten. De vordering van de verzoekende partijen tot de gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing is om die reden onontvankelijk.

3.

In hun wederantwoordnota antwoorden de verzoekende partijen op de door de tussenkomende partij opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid dat zij geenszins uitdrukkelijk om de gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing verzoeken. In het verzoekschrift stellen de verzoekende partijen dat zij enkel door de inplanting van de windturbine WT4 hinder zullen ondervinden, waarbij zij dan ook logischerwijs hun belang en grieven beperken tot de inplantingslocatie van die windturbine. In het verzoekschrift hebben ze vervolgens wel om de vernietiging van de bestreden beslissing verzocht.

Een gedeeltelijke vernietiging is in dit geval wel gerechtvaardigd volgens de verzoekende partijen. De initiële stedenbouwkundige aanvraag betrof een cluster van zes tot acht windturbines. De weigering voor het bouwen van die overige windturbines heeft het vergunnen van de vier windturbines niet verhinderd. De vergunningverlenende overheid zou volgens de verzoekende partijen dezelfde beslissing hebben genomen met betrekking tot een stedenbouwkundige aanvraag voor uitsluitend de windturbines WT1, WT2 en WT3. Overeenkomstig de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 is reeds "vanaf 3 windturbines" sprake van een cluster. De windturbines WT1, WT2 en WT3 kunnen dan ook een cluster op zich vormen.

Beoordeling door de Raad

1.

Een stedenbouwkundige vergunning is in principe ondeelbaar, tenzij, bij wijze van uitzondering, de rechtsgevolgen van deze stedenbouwkundige vergunning kunnen gesplitst worden. Van splitsbaarheid van een vergunning is pas sprake wanneer een vergunning in feite bestaat uit een aantal deelvergunningen, die ook los van elkaar als zelfstandige vergunningen kunnen bestaan en uitgevoerd worden, maar die omwille van de coherentie van het geheel in één globale stedenbouwkundige vergunning worden opgenomen, en waarover de vergunningverlenende overheid bovendien, afgezien van het afgesplitste onderdeel, een zelfde beslissing zou hebben genomen.

2.

De door de bestreden beslissing vergunde windturbines zijn het voorwerp van één en dezelfde bouwaanvraag. Uit de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat de verwerende partij het voorwerp van de aanvraag, namelijk de bouw van “vier windturbines”, ook als één geheel heeft beoordeeld. Er wordt in de bestreden beslissing geen afzonderlijke beoordeling gemaakt van de respectievelijke windturbines.

De onderdelen van de vergunning vormen bijgevolg een onlosmakelijk geheel, zelfs al zijn de bouwwerken op verschillende percelen gelokaliseerd of zijn de vergunde bouwwerken fysiek niet met elkaar verbonden.

De Raad kan niet met zekerheid vaststellen dat de verwerende partij een zelfde beslissing zou hebben genomen wanneer de aanvraag slechts betrekking zou hebben op drie van de vier windturbines. De Raad oordeelt bijgevolg dat de bestreden beslissing ondeelbaar is.

3.

De verzoekende partijen vorderen niet de *gedeeltelijke vernietiging* van de bestreden beslissing, maar beperken alleen hun *belang* tot de hinder die voortvloeit uit één van de door de bestreden beslissing vergunde windturbines.

Voor zover de verwerende partij met de bestreden beslissing één van de windturbines vergunt waarvan de verzoekende partijen voldoende aannemelijk maken hinder te kunnen ondervinden, beschikken de verzoekende partijen, omwille van de ondeelbaarheid van de bestreden beslissing, ook over het rechtens vereiste belang om de volledige vernietiging van de bestreden beslissing te vorderen.

4.

De Raad verwerpt dan ook de exceptie van onontvankelijkheid.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In hun eerste middel roepen de verzoekende partijen de schending in van de artikelen 1.1.4 en 4.3.1, § 2 VCRO, van de artikelen 1 en 2 van de wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen van 29 juli 1991 en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel en materiële motiveringsplicht.

De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden beslissing bij de toetsing van de goede ruimtelijke ordening slechts een beschrijving geeft van de inplantingslocatie van de windturbines en de “verenigbaarheid” met de gewestplanbestemming. Dit kan niet als een afdoende toetsing van de goede ruimtelijke ordening worden beschouwd omdat geen van de aandachtspunten zoals vastgelegd in artikel 4.3.1. §2 VCRO werd beoordeeld.

Bovendien is de gemaakte beschrijving van de bestaande toestand kennelijk onzorgvuldig aangezien er geen melding wordt gemaakt van de nabijgelegen hoeve van de verzoekende partijen en van de nabijgelegen bedrijven (waaronder een Seveso hoge drempel magazijn).

Volgens de verzoekende partijen werd bij de toetsing van de goede ruimtelijke ordening geen onderzoek gedaan naar de mogelijke hinderaspecten. Volgens hen is het duidelijk dat de windturbine WT4 hinder met zich mee zal brengen. Die hinder had minstens moeten worden meegenomen in de toetsing met de goede ruimtelijke ordening.

De verzoekende partijen verwijzen naar de visuele hinder en de geluidshinder die WT4 met zich zal meebrengen. Ook werd niet onderzocht vanuit cultuurhistorisch oogpunt wat de impact van de

windturbine WT4 zal zijn op de hoeve, die is opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed en volgens de verzoekende partijen beeldbepalend is.

Ook het aandachtspunt veiligheid werd volgens de verzoekende partijen niet in rekening gebracht in de bestreden beslissing. Ze wijzen op het brandrisico en stellen dat een transportfirma op het nabijgelegen industriegebied verschillende opslagruimtes heeft met classificatie als Seveso hoge drempel magazijn.

De verzoekende partijen stellen dat de vergunningverlenende overheid die een bepaalde stedenbouwkundige beleidsvisie voert, concreet moet nagaan of een bepaald project daaraan beantwoordt. In de bestreden beslissing wordt er in de “beoordeling van de goede ruimtelijke ordening” verkeerdelijk van uitgegaan dat de inplanting van windturbine WT4 in overeenstemming is met de ‘visienota hernieuwbare energie Asse’. De visienota stelt onder meer: “Om mogelijke last voor de Assenaren zoveel mogelijk te vermijden moet een afstand van minimum 250 meter t.o.v. huizen gerespecteerd worden (met uitzondering van die huizen die op industriegebied gelegen zijn)”. De verzoekende partijen wijzen er op dat hun hoeve op een afstand van 193 meter is gelegen.

De bezwaren die de verzoekende partijen tijdens het openbaar indienden, worden in de bestreden beslissing volgens hen genegeerd. Ze stellen dat van een zorgvuldige overheid kan worden verwacht dat ze op zijn minst de bezwaren van omwonenden op een gemotiveerde wijze zou weerleggen.

Tot slot stellen de verzoekende partijen dat in de bestreden beslissing geen rekening werd gehouden met de mogelijke impact van de windturbine WT4 op het leefmilieu. De inplantingslocatie van windturbine WT4 bevindt zich op circa 225 meter van een bosgebied.

Uit het voorgaande besluiten de verzoekende partijen dat de toetsing van de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing kennelijk gebrekkig is en in strijd met de artikelen 1.1.4 en 4.3.1 VCRO.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat overeenkomstig artikel 4.3.1, §2 VCRO slechts “voor zover noodzakelijk en relevant” bepaalde aandachtspunten en criteria worden gehanteerd bij de beoordeling van de aanvraag. Met andere woorden, als het niet noodzakelijk en relevant is, hoeft het aandachtspunt of criterium niet te worden gehanteerd en dienen uiteraard ook de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO niet in acht genomen te worden.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat deze gesteund is op de juiste feitelijke gegevens, dat de beslissende overheid deze correct heeft beoordeeld en op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Daarbij heeft de verwerende partij haar beoordeling van de goede ruimtelijke ordening afdoende gemotiveerd. Overigens werd ook op afdoende wijze geantwoord op de bezwaren die werden ingediend in het kader van het openbaar onderzoek, met name over de afstand van de windturbine tot de woningen en de uitzondering voor de hoeve. De hinder wordt aanvaardbaar geacht omwille van het feit dat de windturbines aangepast worden (reduced noise mode), zodat het brongeluid gereduceerd worden en de nieuwe Vlaremen normen overal gerespecteerd worden, “ook voor de hoeve”.

Ook over de slagschaduwmodule en over de veiligheidsnormen, in het bijzonder voor wat de ijsvorming betreft, werd een afdoende weerlegging op het bezwaar gemaakt.

3.

De tussenkomende partij voegt hier nog aan toe dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het middel wat betreft de aspecten van geluid en slagschaduw gerelateerd aan te respecteren afstanden tot gebouwen. Bovendien oordeelt de bestreden beslissing dat deze aspecten onderwerp uitmaken van een evaluatie in de milieuvergunningsprocedure. De verwerende partij meent dat deze aspecten in de eerste plaats beoordeeld worden naar aanleiding van de milieuvergunningsaanvraag en dat in de gegeven omstandigheden deze hinderaspecten niet nog eens afzonderlijk moeten worden beoordeeld bij het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning. In de milieuvergunning, die werd verleend op 20 december 2012, werden de hinderaspecten geluid en slagschaduw uitvoerig gemotiveerd beoordeeld. De verwerende partij kon dus in aansluiting bij de rechtspraak oordelen dat deze aspecten onderwerp uitmaken van een evaluatie in de milieuvergunningsprocedure.

Bovendien werden de effecten naar geluid en slagschaduw uitvoerig beschreven in de lokalisatienota die bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag was gevoegd. De conclusie van deze lokalisatienota wat betreft geluid is dat aan de geluidsnormering van Vlare II wordt voldaan. Verder wijst de lokalisatienota uit dat er ter hoogte van de hoeve geen slagschaduw voorkomt. Gelet op artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO was het dus niet noodzakelijk noch relevant om beide aspecten (nogmaals) te beoordelen in de bestreden beslissing.

De tussenkomende partij stelt ook dat in het bestreden besluit het aandachtspunt veiligheid wel degelijk meegenomen binnen de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. In tegenstelling tot geluid en slagschaduw, meent de verwerende partij dat – hoewel dit aspect ook wordt geëvalueerd bij de milieuvergunningsaanvraag – het aspect veiligheid van dien aard is dat het tevens bij de stedenbouwkundige aanvraag moet worden beoordeeld, waarbij zij verwijst naar de veiligheidsstudie die onderdeel is van de bij de aanvraag gevoegde lokalisatienota. Deze veiligheidsstudie concludeert dat de windturbines geen relevant bijkomend risico inhouden. In de veiligheidsstudie is rekening gehouden met de aanwezigheid van de Seveso-plichtige transportinrichting. In verband met dit aspect veiligheid merkt tussenkomende partij op dat de verzoekende partijen geen belang bij het middel vertonen.

Ook wat betreft de impact op het leefmilieu, vertonen de verzoekende partijen geen persoonlijk belang bij het middel volgens de tussenkomende partij. Het bos waarover de verzoekende partijen het hebben ligt op ruime afstand van WT4, zodat het geen relevant te beoordelen aandachtspunt is gelet op artikel 4.3.1, § 2 VCRO. Bovendien wijst de lokalisatienota uit dat geen negatieve impact is te verwachten op het leefmilieu en de biodiversiteit. Door de vergunning te verlenen heeft de verwerende partij minstens impliciet geoordeeld dat de aanvraag ook in overeenstemming is met dit aandachtspunt van de ruimtelijke ordening.

De tussenkomende partij stelt dat artikel 1.1.4 VCRO en de relevante aandachtspunten van artikel 4.3.1, §2 VCRO bij het beoordelen van de goede ruimtelijke ordening in acht zijn genomen. De materiële motieven voor het onderbouwen van de gemaakte beoordeling van de vergunningsaanvraag, ook wat betreft de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, waren in het aanvraagdossier aanwezig zodat de materiële motiveringsplicht niet werd geschonden en de verwerende partij ook niet onzorgvuldig heeft gehandeld. De bestreden beslissing schendt evenmin de artikelen 1 en 2 van de wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

4.

In haar wederantwoordnota stellen de verzoekende partijen nog dat de tussenkomende partij ten onrechte voorhoudt dat er geen geluidshinder kan ontstaan aangezien de windturbine WT4 aan de VLAREM II-normering voldoet. De verzoekende partijen stellen vast dat de geluidsnormen van

artikel 5.20.6.1 VLAREM II wel degelijk ten aanzien van de hoeve van verzoekers zullen worden overschreden. In agrarisch gebied zijn de richtwaarden overdag 48 dB(A) en 's nachts (en 's avonds) 43 dB(A). Uit de geluidstudie van tussenkomende partij blijkt dat de grens van de richtwaarden diverse malen door de hoeve zelf loopt, waardoor de richtwaarden minstens voor een deel van de hoeve worden overschreden. Hieruit blijkt dat de kans op geluidshinder voor de hoeve reëel is en de VLAREM II normen ten aanzien van de hoeve diverse malen worden overschreden.

De verzoekende partijen stellen dat een verleende milieuvergunning de verwerende partij niet ontslaat van de verplichting om de hinderaspecten in het kader van de toetsing van de goede ruimtelijke ordening te beoordelen. De verzoekende partijen stellen tevens dat de milieuvergunning er ten onrechte vanuit gaat dat de hoeve geen woonfunctie heeft omdat de hoeve momenteel uitsluitend als opslagplaats is verhuurd. Nochtans werd de hoeve tot 2012 verhuurd als een residentiële woning en zal dit volgens de verzoekende partijen in de toekomst opnieuw gebeuren.

De verzoekende partijen herhalen dat de veiligheidsaspecten onvoldoende zijn beoordeeld en dat de veiligheid van de hoeve bij een schadeval niet kan worden gegarandeerd, gelet op de geringe afstand tussen de windturbine WT4, het bedrijventerrein (met een Seveso hoge drempel magazijn) en de hoeve.

Tot slot stellen de verzoekende partijen dat de impact van de windturbine WT4 op het leefmilieu in de bestreden beslissing op geen enkel ogenblik werd onderzocht. Nochtans is dit eveneens een essentieel aspect dat bij de vergunningverlening van windturbines moet worden onderzocht. Het belang hiervan werd bovendien benadrukt door de expliciete opname van het leefmilieu in het doelstellingenartikel 1.1.4 VCRO.

Beoordeling door de Raad

1.

De Raad verwerpt de exceptie van het gebrek aan belang bij het middel, die de tussenkomende partij opwerpt.

De verzoekende partijen hebben belang bij het aanvoeren van het middel dat betrekking heeft op de beoordeling van de overeenstemming van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening, meer bepaald inzake diverse hinder- en veiligheidsaspecten die zij in hun bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek hebben opgeworpen. Nu de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening een invloed heeft op de inhoud van de bestreden beslissing en diverse criteria en beoordelingselementen bevat die, voor zover relevant, in de beoordeling betrokken worden, hebben zij belang bij een middel waarin zij aanvoeren dat diverse relevante aspecten onvoldoende werden beoordeeld.

2.

De verzoekende partijen roepen de schending in van de artikelen 1.1.4 en 4.3.1, §2 VCRO, evenals de schending van de formele en de materiële motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht.

De verzoekende partijen voeren aan dat onvoldoende rekening werd gehouden met de visuele hinder, cultuurhistorische aspecten, geluidshinder en veiligheid, te meer nu de hoeve van de verzoekende partijen slechts op 193 meter van windturbine WT4 gelegen is. Ze voeren tevens aan dat de hinder voor het leefmilieu in de bestreden beslissing onvoldoende wordt beoordeeld.

3.

Artikel 1.1.4 VCRO bepaalt:

“De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.”

Artikel 4.3.1, §2 VCRO bepaalt:

“De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;”

Uit deze bepalingen volgt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan de overeenstemming van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening moet beoordelen met inachtneming van de elementen die zijn opgesomd in artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO en met de inachtneming van de doelstellingen zoals bepaald in artikel 1.1.4 VCRO.

Uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO volgt onder meer dat het vergunningverlenend bestuursorgaan bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening rekening moet houden met de in de omgeving bestaande toestand. De ‘in de omgeving bestaande toestand’ is de voor het dossier ‘relevante’ in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die voor zover noodzakelijk of relevant, dienen onderzocht te worden.

De formele en materiële motiveringsverplichting in hoofde van de verwerende partij houdt in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. Deze motieven moeten in de bestreden beslissing uitdrukkelijk vermeld worden.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat de verwerende partij de plicht heeft om haar beslissing zorgvuldig voor te bereiden en ze te steunen op een correcte feitenvinding. Zij dient zich te informeren over alle relevante elementen om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen.

De Raad kan zijn beoordeling omtrent de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan. De Raad is enkel bevoegd om na te gaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan de hem terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend en met name of het is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of het die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan rechtmatig en dus niet kennelijk onredelijk tot de

bestreden beslissing is kunnen komen. Daarbij kan enkel rekening gehouden worden met de in de bestreden beslissing opgenomen motieven.

4.

De aanvraag die heeft geleid tot de bestreden beslissing beoogt het oprichten van vier windturbines, waarvan windturbine WT4 in de nabijheid ligt van de hoeve van de verzoekende partijen.

Het wordt niet betwist dat de voet van windturbine WT4 wordt ingeplant op ongeveer 193 meter van de hoeve. De hoeve is dan ook een deel van de bestaande en relevante omgeving van de vergunde windturbine WT4.

De omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" die als richtsnoer kan gelden voor de beoordeling van vergunningsaanvragen inzake windturbines, bepaalt dat bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning, een lokalisatienota moet worden gevoegd waarin mogelijke hinderaspecten van de te plaatsen windturbines worden beschreven. Zo moet in de lokalisatienota bijzondere aandacht worden besteed aan de visuele hinder, slagschaduw, geluidshinder en veiligheid. Deze aandachtspunten moeten bijgevolg ook als relevant worden beschouwd bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag.

Uit de bestreden beslissing en het administratief dossier blijkt dat bij het aanvraagdossier een geluidsstudie en een veiligheidsstudie werden gevoegd, die door externe studiebureaus werden uitgevoerd. Hieruit alleen al blijkt dat geluids- en veiligheidsaspecten, factoren zijn die als voldoende relevant moeten worden beschouwd om bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag te worden betrokken.

Ook de cultuurhistorische aspecten zijn relevant, wat blijkt uit het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed en uit het gegeven dat de hoeve van de verzoekende partijen is opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed.

De beoordeling van deze hinderaspecten is des te belangrijker, nu de inplantingslocatie van de windturbine WT4 op een kleinere afstand gelegen is van de eigendom van de verzoekende partijen, dan de indicatieve afstand van 250 m die is opgenomen in de omzendbrief EME/2006/01-RO/2006/02 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines". De verzoekende partijen hebben omtrent de beperkte afstand van de inplantingslocatie van de windturbine WT4 ten opzichte van hun eigendom daarenboven elk een bezwaarschrift ingediend, wat in de bestreden beslissing bijgevolg de nodige aandacht verdient.

5.

Met betrekking tot het aandachtspunt geluidshinder en slagschaduw beperkt de verwerende partij zich tot een loutere verwijzing naar de beoordeling in het kader van de milieuvergunningsprocedure. De verwerende partij heeft deze aspecten dus niet onderzocht.

De milieuvergunning werd verleend op 20 december 2012. Uit de bestreden beslissing blijkt echter niet dat er kennis werd genomen van de inhoud van deze milieuvergunning. Er wordt niet verwezen naar deze concrete milieuvergunning of de concrete voorwaarden die in deze milieuvergunning werden opgelegd. Het louter stellen dat "geluidshinder en slagschaduw aspecten zijn die onderwerp maken van evaluatie in de milieuvergunningsprocedure" is niet voldoende, omdat hieruit geen beoordeling van de hinderaspecten zelf blijkt. Motivering door verwijzing kan alleen indien de beslissing, waarnaar wordt verwezen, opgenomen wordt in, of toegevoegd wordt aan de bestreden beslissing, zodat de verzoekende partijen kunnen onderzoeken welke motieven de verwerende

partij zich precies eigen heeft gemaakt om haar beslissing te nemen. Anderzijds moet de beslissing, die wordt bijgetreden, en die derhalve de redenen bevat om te besluiten tot verlening van de vergunning, op zichzelf afdoende gemotiveerd zijn. De inhoud en motivering van de milieuvergunning is niet opgenomen, noch toegevoegd aan de bestreden beslissing, zodat niet kan worden nagegaan of de verwerende partij de hinder die de verzoekende partijen in hun bezwaarschrift hebben opgeworpen afdoende heeft beoordeeld en gemotiveerd.

Voor wat de veiligheid betreft stelt de verwerende partij zelf in de bestreden beslissing dat dit aandachtspunt een belangrijk gegeven is voor de ruimtelijke ordening. De verwerende partij beperkt zich evenwel tot het aanhalen van de veiligheidsstudie die door de aanvrager werd gevoegd bij het aanvraagdossier zonder zelf enige beoordeling te maken van de veiligheidsrisico's die in de veiligheidsstudie worden beschreven.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij ook geen beoordeling maakt van de visuele hinder die door de windturbines wordt veroorzaakt. In de bestreden beslissing wordt onder de hoofding "beoordeling van de goede ruimtelijke ordening" een algemene omschrijving gegeven van de verantwoorde inplantingswijze van windturbines. Er wordt vervolgens verwezen naar de lokalisatienota die door de aanvrager aan het aanvraagdossier werd gevoegd, waarbij de verwerende partij zich zonder meer aansluit, zonder dit zelf te beoordelen. De bestreden beslissing stelt vervolgens dat 'de ruimtelijke evaluatie verder hieronder [wordt] weergegeven', maar bevat vervolgens geen concrete ruimtelijke evaluatie van de aanvraag, enkel een omschrijving van de bestaande landschappelijke kenmerken en van de bestemmingsgebieden in de omgeving.

Wat de cultuurhistorische aspecten betreft, stelt de verwerende partij in de bestreden beslissing dat het landschappelijk bezwaar van het agentschap Onroerend Erfgoed niet wordt weerhouden. De bestaande industriezone en de aanwezige hoogspanningsleidingen worden in de bestreden beslissing omschreven als een landschappelijk sterk structureel ingrijpend gegeven.

De concrete impact van de windturbines op de percelen van de verzoekende partijen, in het bijzonder gelet op de zeer nabije inplanting van de windturbine WT4, wordt evenwel niet besproken.

Het komt de verwerende partij, overeenkomstig artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO echter toe om zelf een beoordeling te maken van de relevante hinderaspecten, zoals geluidshinder, slagschaduw, visuele hinder, de cultuurhistorische aspecten en de veiligheid, temeer nu de windturbine WT4 op een beperkte afstand wordt ingeplant van de hoeve van de verzoekende partijen en zij daarover concrete bezwaren hebben ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De verwerende partij kan in haar motivering in de bestreden beslissing dan ook niet volstaan door louter te verwijzen naar de beoordeling in het kader van de milieuvergunningsprocedure en naar de veiligheidsstudie en de lokalisatienota die door de aanvrager werden gevoegd bij het aanvraagdossier.

6.

De Raad oordeelt dat de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening kennelijk onzorgvuldig werd beoordeeld. De bestreden beslissing schendt bijgevolg de aangevoerde bepalingen en beginselen.

Het eerste middel is dan ook gegrond.

B. Overig middel

De Raad onderzoekt het overige (tweede) middel niet omdat het niet kan leiden tot een ruimere vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de cvba ECOPOWER is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 6 februari 2013, waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de bouw van vier windturbines op een perceel gelegen te 1730 Asse, Z5 Mollem ZN en met kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie B, nummers 199G, 220B, 225T, 236C, 255G, 256G.
3. De Raad beveelt de verwerende partij binnen vervalt termijn van vier maanden vanaf de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 875 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 5 juli 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, zesde kamer, samengesteld uit:

Karin DE ROO,   voorzitter van de zesde kamer,
   met bijstand van
Ben VERSCHUEREN,   toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,   De voorzitter van de zesde kamer,

Ben VERSCHUEREN

Karin DE ROO